

การใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง

นางสาวนีนุช วัลัญช์เสถียร

ศูนย์วิทยพัทยาการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประชากรศาสตร์

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-3263-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I2100982X

PROPER ELECTRIC POWER CONSUMPTION
AMONG METROPOLITAN ELECTRICITY AUTHORITY OFFICIALS

Miss Neeranut Valansatian

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Demography

College of Population Studies

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-3263-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง
โดย นางสาว นีรนุช วัลญ์เสถียร
สาขาวิชา ประชากรศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัฒนาวดี ชูโต

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิไล วงศ์สืบชาติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒนาวดี ชูโต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพร ธีระสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา วิบูลย์เศรษฐ์)

นีรนุช วลัยกูร์เสถียร: การใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง.
(PROPER ELECTRIC POWER CONSUMPTION AMONG METROPOLITAN ELECTRICITY
AUTHORITY OFFICIALS.)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒน์วดี ชูโต, 91 หน้า.
ISBN 974-17-3263-5.

การศึกษาเรื่องการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง โดยใช้แนวคิดแบบปัจจัยหลายปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม ประกอบด้วยปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม ทักษะคิดเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม ความคาดหวังประโยชน์จากการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม และการเปิดรับสารเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม ส่วนปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ การศึกษา รายได้ และขนาดของครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้านครหลวงที่ศึกษา เลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน มีจำนวนทั้งสิ้น 349 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีให้กรณิตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบง่าย การวิเคราะห์การถดถอยพหุ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้านครหลวงมีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าในระดับที่ค่อนข้างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายพบว่า การใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมแปรผันตามอายุ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม ทักษะคิดเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม และรายได้ และแปรผกผันกับเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการวิเคราะห์การถดถอยพหุพบว่า ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกตัวบุคคลทั้งหมดอธิบายการแปรผันของการใช้ไฟฟ้าได้ร้อยละ 15.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมได้ดีที่สุด คือ ร้อยละ 8.2 รองลงไปเป็นทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม การศึกษา และอายุ โดยอธิบายเพิ่มเติมได้ร้อยละ 3.3, 2.5 และ 1.0 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรอิสระอื่นๆ ไม่เพิ่มอำนาจการอธิบายการแปรผันของการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิทยาลัยประชากรศาสตร์
สาขาวิชาประชากรศาสตร์
ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนิสิต..... นีรนุช วลัยกูร์เสถียร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... น.ว.ด. ชูโต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -.....

4387056051: MAJOR DEMOGRAPHY

KEY WORD: PROPER ELECTRIC POWER CONSUMPTION

NEERANUT VALANSATIAN: PROPER ELECTRIC POWER CONSUMPTION AMONG METROPOLITAN ELECTRICITY AUTHORITY OFFICIALS.

THESIS ADVISOR: ASST. PROF. PATTANAWADEE XUTO, PH.D. 91 pp.

ISBN 974-17-3263-5

This research studies proper electric power consumption and factors affecting the consumption, of the Metropolitan Electricity Authority officials. Multiple causality approach which is utilized in explaining proper electric power consumption includes intra individual factors (sex, age, knowledge on proper electric power consumption, attitude toward proper electric power consumption, benefit expectation from proper electric power consumption and media exposure to proper electric power consumption) and extra individual factors (education, income and family size).

Three hundred and forty-nine Metropolitan Electricity Authority officials are selected by Multi-stage sampling. The questionnaires are administered by the respondents themselves. Simple Regression Analysis, Multiple Regression Analysis and Stepwise Multiple Regression Analysis are used to analyze the collected data.

The proper electric power consumption behavior of the Metropolitan Electricity Authority officials is a fairly good level. Simple Regression Analysis indicates that age, knowledge on proper electric power consumption, attitude toward proper electric power consumption and income, each has a positive influence on proper electric power consumption, whereas sex has a negative influence on proper electric power consumption at 0.05 significance level. Multiple Regression Analysis reveals that a group of 9 independent variables significantly explain the variation of proper electric power consumption by 15.7 percent. Stepwise Multiple Regression Analysis shows that knowledge on proper electric power consumption has most influence on proper electric power consumption by 8.2 percent, followed by attitude toward proper electric power consumption, education and age which increase the explanatory power by 3.3, 2.5 and 1.0 percent, respectively, whereas other remaining independent variables do not increase the explanatory power the variation of proper electric power consumption at 0.05 significance level.

College of Population Studies
Field of study : Demography
Academic Year 2002

Student's signature.....*Neeranut Valansatian*.....
Advisor's signature....*P. Xuto*.....
Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้โดยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ในส่วนนี้ผู้เขียนจึงขอแสดงความขอบคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ ผู้อำนวยการ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ และคณาจารย์วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒน์ชาติ ชูโต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำทุกเรื่องและช่วยผลักดันให้เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.วิไล วงศ์สืบชาติ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพร ธีระสวัสดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา วิบูลย์เศรษฐ์ คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ ซึ่งสละเวลาช่วยปรับแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลงได้

กราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ของผู้เขียนที่สนับสนุนทั้งกำลังทรัพย์ คำแนะนำ กำลังสมอง และกำลังใจให้ลูกเสมอมา ขอบพระคุณคุณศิริวรรณ ศิริบุญที่ให้ความช่วยเหลือในทุกปัญหาที่พบเจอด้วยความกระตือรือร้น นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณเจ้าหน้าที่การไฟฟ้า นครหลวงทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยเฉพาะคุณโสภา ศิรินาวิน รองหัวหน้าแผนกบริหารทั่วไป ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ การไฟฟ้านครหลวงที่ให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูลจากพนักงานไฟฟ้านครหลวงเขตต่างๆ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่วิทยาลัยประชากรศาสตร์ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดี คุณพรทิพย์ โสภณ ที่เป็นธุระด้านงานทะเบียน คุณประวีติ สายโน ที่ช่วยเหลือในการค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ในห้องสมุดวิทยาลัยประชากรศาสตร์

ขอบคุณณัฐพร คุณสมิทธิที่หาแหล่งรายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการทำวิทยานิพนธ์ รัชชนก บุญมาที่ช่วยเรื่องแบบสอบถาม ตริทิพย์ วัฒนศิริสำหรับการตรวจทาน ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นประชากรศาสตร์ทุกคน นริศรา พิงโพธิ์สมสำหรับคำแนะนำและคำเตือน โสภา นันทวิสุทธิวงศ์ที่ช่วยการปรับแก้วรรคตอน รายการอ้างอิง และช่วยเหลืออย่างกระตือรือร้น ศิวไล กุลรัตนมณีพรที่ช่วยเหลือด้านการทบทวนวรรณกรรม ปิยนุช สายสุขอนันต์ที่ช่วยวิเคราะห์ทางสังคม ธาณินทร์ อาจสงครามที่ช่วยเป็นแบบอย่างในการทำวิทยานิพนธ์ และพีรวิน ใจเด็ดที่ผลักดันให้ตั้งใจทำวิทยานิพนธ์และช่วยในการหาข้อมูล และขอบคุณรุ่นพี่ รุ่นน้องประชากรศาสตร์ทุกคน และขอบคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีอยู่

นิรันุช วัลญุฑ์เสถียร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	5
1.3 แนวคิดเชิงทฤษฎี	6
1.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม	6
1.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม	8
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
1.6 สมมุติฐานในการวิจัย.....	22
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	23
2 ระเบียบวิธีวิจัย.....	24
2.1 ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	24
2.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	26
2.3 เครื่องมือและวิธีทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
2.4 ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	27
2.5 การนิยามตัวแปร	28
2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 ผลการวิจัย.....	33
3.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	33
3.2 การใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง	38
3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมของ พนักงานการไฟฟ้านครหลวง.....	41
3.3.1 ผลการวิเคราะห์การแปรผันสองทาง	41
3.3.2 ผลการวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง	47
4 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	53
4.1 สรุปผลการวิจัย	53
4.2 ข้อเสนอแนะ	56
รายการอ้างอิง	58
ภาคผนวก	66
ภาคผนวก ก	67
ภาคผนวก ข	68
ภาคผนวก ค	69
ภาคผนวก ง	70
ภาคผนวก จ	83
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	91

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร จำนวนกรณีตัวอย่าง จำนวนกรณีตัวอย่างก่อนและหลังบรรณารักษกร จำแนกตามเขตของการไฟฟ้านครหลวง.....	26
2 การกระจายความถี่ อัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดของตัวแปรภายใต้ปัจจัยภายในตัวบุคคลและ ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล.....	33
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดของ การใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม.....	38
4 การกระจายอัตราร้อยละของการปฏิบัติและการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า อย่างเหมาะสม.....	39
5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายระหว่างการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมกับปัจจัย ภายในตัวบุคคลและปัจจัยภายนอกตัวบุคคลของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง.....	43
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ	49
7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุของการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมกับ ปัจจัยภายในตัวบุคคลและปัจจัยภายนอกตัวบุคคล.....	50
8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนระหว่างการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม กับปัจจัยภายในตัวบุคคลและปัจจัยภายนอกตัวบุคคล.....	51

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย